

„Énekeljete... új éneket!”

Jézus, te égi, szép, tündöklő fényű név

Ezt, a Túrmezei Erzsébet (1912-2000) által fordított éneket immáron 70 éve zengi elragadtatott lelkesültséggel hívő népünk, azóta, hogy 1940-ben megjelent az „Énekem az Úr!” szövegfüzetében, melyet hamarosan követett a kottafüzet első kiadása is (harmóniumkísérettel). Az akkori Evangéliumi Könyvkiadó által kibocsátott nyomtatvány Előszavában így ír a felelős kiadó, Sréter Ferenc: „Az evangélizáció teremtette meg a füzet összeállításának és kiadásának szükségét”. Nem sokkal később (1946-ban), már református ajkakon is megzendülhet a „Jézus, te égi, szép”, mert a dr. Ecsedy Aladár, Tahitótfalu református lelkipásztora által összeállított „Énekel a szívem” gyűjtemény is leközli. Ennek Előszavában szívhez szóló melegséggel fordul hozzánk Ecsedy Aladár: „Amikor a hívő ember énekel, akkor ugyan énekel az értelemmel is, énekel lélekkel is, de mégis legdöntőbb számára, hogy szívből énekeljen, hogy mintegy a szíve énekeljen. Az ének tehát nem a torkunk munkája, nem a művészetünk fitogtatása, hanem a szívünk Istenhez emelése és a szívünk húrjainak megzendülése... a Szentlélek szellője zendíti azt meg.”

Az ének a skandináv lelki ébredés terméke. Szerzője Ole Theodor Moe (1863-1922) norvég lelkész és énekszerző, aki „Jesus, det eneste” kezdetű énekét 1904-ben írta. Dallamát pedig Caroline Walla Sørli (1869-1953) norvég zeneszerző alkotta 1910-ben.

Az ének első versszaka Jézus nevére szól, amelyről azt mondja az Írás, hogy „minden név fölött való” (Fil 2, 9), ezért „Ki ne félne téged, Uram! és ki ne dicsőítené a te nevedet? mert csak egyedül vagy szent.” (Jel 15, 4). A költő nem tud betelni Jézus nevének dicsőítésével: szép, tündöklő fényű ez a név, égi fény, amelyik ragyog felém; a legszentebb név e földön, maga az irgalom; és magasztalásra méltó erő, hatalom, hát hogyan zengene őrá dalom! „Mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk” (ApCsel 4, 12). Úgyhogy ez az első versszak nem Jézusról, az ő alakjának szépségéről, hanem nevének szépségéről szól!

A második versszakról kezdve aztán e név hordozójáról, a Mesterről, magáról Jézusról zeng az ének. Aki nehéz utamon is velem jár, és karjain hord; aki száz veszély közt is megóv a félelemtől; és aki egyedül képes arra, hogy megtisztítson és megszenteljen.

Az ének szövege kedvesen behízogó dallamon jár, mely ismétlődő motívumai által könnyen megjegyezhető. Ugyanakkor lendületes ívű is ez a dallam, és az igen kifejező, nagy ugrásai nemes, férfias erőt sugároznak. Építkezése két ütemes szakaszokban történik, de énekléskor vigyázzunk arra, nehogy ezek a két ütemek lehuppanjanak az által, hogy ott mindig meg-megállunk pihenni! Nekünk, magyaroknak kissé nehezünkre esik páratlan ütemben énekelni, hiszen legmagyarabb táncunk, a csárdás is páros lüktetésű. De ne higgyük azt, hogy ha a „Jézus, te égi, szép” hármast ütemét szépen megvalósítjuk, valaki is azzal fog vádolni bennünket, hogy valcert formáltunk a szent énekből. Mindig tartanunk kell a zene eredeti ritmusát: nem szabad megváltoztatnunk annak karakterét, mert azzal hamisítást követünk el. A hamisítást pedig a törvény (Isten törvénye is!) bünteti.

Reménységünk, hogy ez az igen szép ének nem most, a „Hadd zengjen énekszó” (Dunamelléki Énekkönyvek I.) 47. számaként jelenhet meg utoljára, hanem következő református énekeskönyvünkben is elfoglalhatja az őt megillető helyet, hogy utódaink szívének húrjait is megzendíthesse.

Draskóczy László